

SCAUNELE DE JUDECATĂ DIN COMITATUL TIMIȘ

Zoltán Iusztin*

Cuvinte cheie: *scaun de judecată, Timiș, Evul Mediu, organizare administrativă.*
Keywords: *judicial court, Timiș, Middle Ages, administrative organisation.*

Judicial Courts in Timiș County (Abstract)

According to the historiography and to most of the documentary sources, Timișoara was, in the Middle Ages, the most important settlement in the Banat Plain. This can be easily understood not only due to the military importance and strategic situation of the citadel, but also because here was where the Judicial Court of Timiș County was functioning.

This institution was intended to regulate and exercise judicial authority at a local level. The judgments performed by this institution referred to the county nobility, being the first court of appeal of the Hungarian kingdom's judicial system. For the 14th–15th centuries we managed to identify just over 100 meetings of this institution, where lawsuits were resolved and fines and citations were imposed. The documentary sources that we used in this research were solely acts of this forum, but kept randomly. Therefore any statistics on the activity of the judicial court is relative, especially since some historians argue that these institution meetings were held weekly or monthly.

Introducere

Organizarea administrativă a țărilor și a regiunilor din Evul Mediu a constituit o tematică ce a atras atenția istoriografiei, însă s-a urmărit în general prezentarea sa succintă, în raport cu principalele evenimente politice. Anumite aspecte, din rândul cărora reliefăm factorii care au determinat constituirea instituțiilor și împărțirea administrativă a teritoriilor au fost abordate mai puțin. Desigur, prin această afirmație nu intenționez să minimalizăm aportul adus de o serie întreagă de lucrări și studii la cercetarea acestor organisme administrative¹.

* E-mail: parceval_zoli@yahoo.com.

¹ V. Achim, *Banatul în Evul Mediu*, București (2000); P. Engel, *Szent István birodalma. A középkori Magyarország története*, Budapest (2001); F. Pesty, *Krassó vármegye története*, vol. I–III, Budapest (1882); I. Petrovics, *A középkori Temesvár. Fejezetek a Begaparti város 1552 előtti történetéből*, Szeged (2008); I. A. Pop, *Instituții medievale românești. Adunările cneziale și nobiliare (boierești) din Transilvania în secolele XIV–XVI*, Cluj-Napoca (1991); Idem, *Din mâinile vlahilor schismatici. Români și puterea în Regatul Ungariei medievale (secolele XIII–XIV)*, București (2011); J. Szentkláray, *Krassó vármegye Óshajdana*, Budapest (1900); Idem, *Temes Vármegye Története. A legrégebb kortól az 1867-ig*, Budapest (1912); N. C. Tóth, *Szabolcs megye működése a Zsigmond-korban*, Nyíregyháza (2008); D. Țicu, *Banatul Montan în evul*

Din punctul nostru de vedere, principalul motiv care a determinat această organizare a fost

mediu, Timișoara (1998); V. Achim, *Districtele medievale românești de pe valea superioară a Begheului. AIIC*, XXX (1990–1991); *Idem*, *Districtul Comiat. Contribuție la geografia istorică a Banatului în evul mediu. AnB*, S.N., II (1993); P. Engel, *Honor, vár, ispánság. Századok*, 116 (1982); E. Csukovits, *Sedriahelyek – megyeszékhelyek a középkorban. TörtSz*, XXXIX (1997), 3–4; A. W. Kovács, *Administrația comitatului Hunedoara în Evul Mediu. Sargeția*, XXXV–XXXVI (2007–2008); *Idem*, *Szolgabírák és járások a középkori Erdélyben. ErdMúz*, LXXII (2010), 3–4; *Idem*, *Megyeszékhelyek a középkori Erdélyben. (J. Pál, G. Sipos), Emlékkönyv Egyed Ákos születésének nyolcvanadik évfordulójára*, Kolozsvár (2010); I. Hațegan, L. Savulov, *Banatul Medieval. AnB*, S.N., V (1997); L. Boldea, *Asupra avatarurilor unei cetăți medievale: Jdioara anilor 1548–1658. AnB*, S.N., XIV (2006), 2; *Eadem*, *Un secol din evoluția unui domeniu feudal al Banatului de Câmpie: Domeniul familiei nobile Danciu de Macedonia. AnB*, S.N., XVIII (2010); A. Magina, *Hotarele și domeniul orașului Timișoara în 1539. Banatica*, 19 (2009); L. Magina, *Dreptul de țarg și procesul de urbanizare. Cazul Felnac. AnB*, S.N., XVIII (2010); *Eadem*, *Familia Danfy de Duboz. Banatica*, 20 (2010), 2; *Eadem*, *Câteva documente privind judele sătesc în Banat (secolele XIV–XV). Banatica*, 19 (2009); N. C. Tóth, *A nemesi megye a középkori Magyarországon. Öt megye példája. Szabolcs-szatmár-beregi Szemle*, 45 (2010); I. Tringli, *Megyék a középkori Magyarországon. (T. Neumann, Gy. Rácz), Honoris causa. Tanulmányok Engel Pál tiszteletére*, Budapest (2009).

manifestarea puterii judiciare. Împărțirea dreptății a constituit o atribuție principală a suveranității, care a uzitat acest drept la nivelul întregii țări prin întemeierea unor instituții specifice². Una dintre acestea a fost scaunul de judecată comitatens, care era primul for judiciar de apel. Importanța sa era una locală, însă autoritatea sa avea un dublu caracter, reprezentând atât puterea centrală, cât și drepturile nobilimii.

Totuși, imaginea ideală a scaunului de judecată este cea a unui centru în jurul căruia gravitau activitățile socio-economice locale. În interiorul comitatelor maghiare aceste foruri măsurau pulsul vieții cotidiene, fapt subliniat și de întrunirile lor în așezările mai populate. Aceste aspecte sunt surprinse și în cazul comitatului Timiș, unde singurul loc de întrunire al scaunului de judecată era Timișoara, așezare care deținea probabil, în secolele XIV–XV, cel mai mare număr de locuitori din Banatul de Câmpie.

Frecvența întrunirilor este o altă dovadă în acest sens. Potrivit cercetătoarei Csukovits Enikő scaunele de judecată erau organizate săptămânal sau odată la două săptămâni, spre deosebire de adunările comitatense care se țineau ocazional, odată la câțiva ani³.

Însă, această opinie este verificată doar parțial. În comitatul Timiș observăm că, în intervalul menționat mai sus, scaunele de judecată nu erau întrunite nici măcar lunar, ci doar anual, cu excepția perioadelor de crize politice și confruntări militare⁴.

Din păcate, documentele cercetate nu ne-au oferit posibilitatea de a identifica, într-un an de zile, mai mult de o întrunire a acestui for. Singurele excepții sunt anii 1410, 1418 și 1446, când au avut loc câte cinci ședințe ale scaunului de judecată. În lipsa unor dovezi concrete nu poate fi surprinsă o frecvență mai mare. Datorită acestei situații recunoaștem că suntem tributari informațiilor documentare păstrate aleatoriu, care relativizează orice statistică propusă.

În pofida acestor neajunsuri, unele aspecte ale modului de funcționare a scaunelor pot fi reconstituite. Astfel, organizarea judecăților era dictată de numărul ordinelor venite de la autoritățile centrale și al pricinilor din fiecare comitat, realitate ce verifică frecvența lor anuală, fără a surprinde o ritmicitate mai mare.

În cazul comitatului Timiș se constată o intensificare a activității instituției în a doua jumătate a

anului⁵, în special în luna septembrie, când sunt atestate cele mai multe întruniri, la polul opus aflându-se lunile ianuarie și martie⁶.

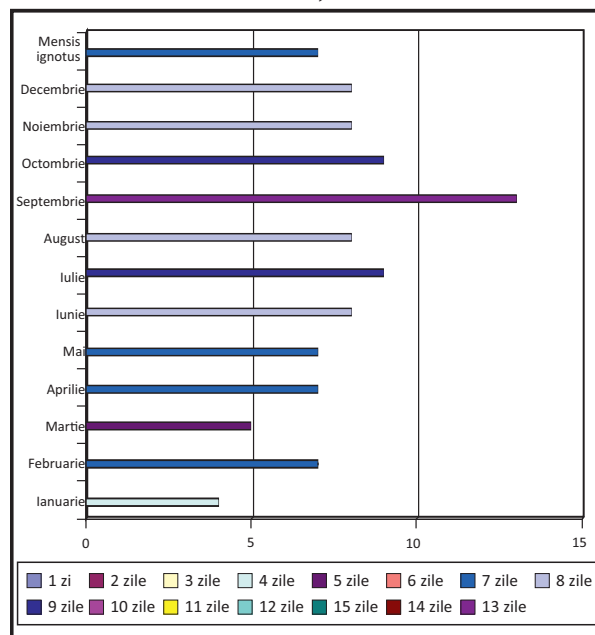

Figura 1. Scaunele de judecată organizate în zilele lunilor dintre anii 1300–1499.

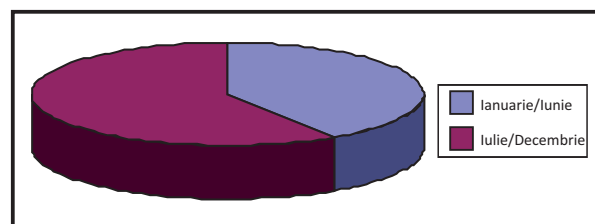

Figura 2. Organizarea scaunelor de judecată în decursul celor două jumătăți ale anului.

Locus et dies

Pentru fiecare comitat în parte existau câteva particularități legate de locația și zilele în care se întruneau scaunele de judecată. Aceste aspecte erau determinate de geografia, urbanizarea și demografia specifică fiecărei unități administrative. Potrivit izvoarelor, fiecare comitat ar fi beneficiat de cutume și legi proprii, însă nu știm dacă acestea aveau un caracter oficial. Mult mai plauzibil este identificarea unor legi nescrise sau obiceiuri ale locului, cunoscute băștinașilor, în contextul în care nu avem cunoștința de existența unor documente care să redea prevederile lor. În ceea ce privește caracterul lor instituțional, considerăm că aceste cutume sau obiceiuri nu conțineau dispoziții ale legilor adoptate de coroană sau adunările generale, ci reprezentau aspecte organizatorice.

² Z. Iusztin, *Instituții politico-administrative în Banat, în secolele XIV–XV*, 121 (lucrare în manuscris).

³ E. Csukovits, *op. cit.* *TörtSz*, XXXIX (1997), 3–4, 377.

⁴ Evenimentele care au blocat funcționarea normală a regatului au fost numeroasele atacuri externe și războaiele civile.

⁵ vezi Figura 2.

⁶ vezi Figura 1.

Totuși, în cadrul unei judecăți făcute la 18 octombrie 1407, vicecomitele Gheorghe Parvus și juzii nobililor din Timiș menționează dreptul de strămutare al cnezilor potrivit *consuetudinaria lege predicti comitatus Themesiensis*⁷. Relatarea judecătorilor dovedește că exista un cod de legi sau o cutumă proprie comitatului, despre care nu deținem informații că ar fi fost scrisă sau orală, dar care era invocată în cazul drepturilor cneziale.

Să fie vorba în acest caz despre cunoscutul *ius valachicum*⁸, la care apelau cnezii și nobilii români⁹, dar a cărei denumire a fost metamorfozată datorită interferențelor etnice din această zonă a Banatului? Dacă avem de-a face cu un cod de legi al comitatului Timiș, atunci el ar fi trebuit să cuprindă și aspecte organizatorice ale forului judiciar cu privire la locul și zilele din săptămână în care aveau loc întrunirile. Informația este interesantă și stârnește curiozitate, ridicând multe semne de întrebare, însă această problemă se cuvine cercetată într-un studiu distinct, susținut de mai multe dovezi documentare.

Potrivit informațiilor furnizate de izvoarele studiate, din cele cca. 100 de scaune de judecată întrunite în Timiș în secolele XIV–XV, 68 au fost organizate la Timișoara. Desigur, opinăm că și în cazul judecăților a căror locație nu a fost menționată este vorba de aceeași așezare, însă cercetătoarea Csukovits este mai precaută și evită să numească vreo locație până în a doua jumătate a veacului al XIV-lea¹⁰, când documentele atestă constant Timișoara¹¹. Există totuși mărturii că aceeași locație a fost aleasă și în prima parte a secolului¹², fapt ce susține ipoteza potrivit căreia scaunele de judecată au funcționat în fostele sedii de comitate din veacul al XIII-lea¹³.

În cazul Timișului există două excepții de la regulă în ceea ce privește locul de întrunire a forului judiciar. O sentință din anul 1406, prin care Ștefan Himfy și nobilii de Beel erau condamnați la plata unei amenzi, a fost emisă la Berini¹⁴, localitate aflată la aproximativ 25 de km sud-est de

sediul consacrat. În acest caz se impun două întrebări: Putem considera că sentința a fost emisă de scaunul comitatens în condițiile în care locația este Berini? Iar dacă avem de-a face cu un scaun de judecată, de ce a fost întrunit el în acest loc?

Documentul atestă că judecata de la Berini a fost înfăptuită de scaunul comitatului Timiș, deoarece cei care au adoptat principalele hotărâri au fost vicecomitele Gheorghe Parvus și juzii nobilari, însă, pe lângă discordanța ridicată de locație, mai există un semn de întrebare. Este vorba de ziua în care a fost emisă amenda pentru neprezentarea nobililor, și anume duminica. Așa cum observăm, ziua consacrată pentru întrunirea scaunelor de judecată din Timiș este marți¹⁵, dar în situația în care locația nu mai este Timișoara, forul judiciar nu a mai trebuit să respecte ziua stabilită pentru acest oraș.

Totuși, nu credem că Berini a reprezentat o a doua locație a scaunului de judecată timișan. În general, sediul acestei instituții nu era o cetate, așa cum am fi determinați să credem, ci un târg sau oraș, unde populația era mai numeroasă iar hotărârile și informațiile erau difuzate mai repede și înspre alte localități.

Localitatea Berini este numită *oppidum* începând cu anul 1473¹⁶, prin urmare, la începutul acestui secol nu putea fi decât un sat mai mare, mai ales că documentele nu-i acordă nici calitatea de *civitas*. Însă acest lucru nu era un impediment pentru organizarea judecăților.

În pofida acestor observații, apreciem că scaunul de judecată nu a fost întrunit la Berini, ci în această locație au fost vestite hotărârile sale. Pe lângă discordanța reprezentată de ziua și loc, observăm că în cazul acesta nu este vorba de vreo judecată, ci doar de aplicarea unei amenzi celor care nu s-au prezentat în fața forului judiciar. Pe de altă parte, documentul atestă două pricini distincte care au fost încadrate în aceeași rubrică juridică¹⁷.

Astfel, toate informațiile deținute ne determină să apreciem că unul dintre juzi a fost mandatat să emită un act în numele scaunului de judecată, prin care erau amendați cei care nu s-au prezentat la judecată și să-l afișeze într-o locație apropiată de cei împlicinați. De aceea a fost preferată așezarea Berini, care se afla în apropierea domeniilor familiei Himfy și a nobililor de Beel¹⁸.

¹⁵ vezi Figura 3.

¹⁶ D. Csánki, *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korába*, vol. II, Budapest (1894), (ediție digitală CD-ROM, 2002), vol. II, Temesvármegye, s. v. Városok: *Berény*.

¹⁷ *Temes*, 384–385.

¹⁸ D. Csánki, *op.cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Városok: *Berény*.

⁷ *Zsigmondkori oklevéltár*, vol. II/2, Budapest (1952), p.89, nr. 5768 (în continuare *ZsO.*).

⁸ Ghe. Ciulei, *Procese civile judecate după „ius valachicum” în Banat*. *Banatica*, VI (1981), 225–237.

⁹ I. A. Pop, *Instituții medievale*, 145.

¹⁰ E. Csukovits, *op. cit.* *TörtSz*, XXXIX (1997), 3–4, 366.

¹¹ T. Ortway, *Temesvármegye és Temesvár város története. Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez*, vol. IV, Pozsony (1896), 79 (în continuare *Temes*).

¹² I. Petrovics, *A Temes megyei tisztikar legkorábbi kiadványai*. *AUSZ*, CXVI (2002), 26.

¹³ E. Csukovits, *op. cit.* *TörtSz*, XXXIX (1997), 3–4, 368.

¹⁴ *Temes*, 384–385.

A doua excepție privește hotărârea judiciară emisă la Voiteg. În acest caz, judele Valentin Panik împreună cu ceilalți nobili din Timiș amânau judecata dintre nobilii de Ghertenis și Dumitru de Duboz, datorită inundațiilor survenite în zonă¹⁹. La prima vedere suntem tentați să considerăm că în această locație a fost întrunită o adunare comitatensă, deoarece alături de jude au participat nobili din comitatul Timiș.

Judecățile și hotărârile autorităților adoptate în prezența întregii nobilimi din comitat erau o practică specifică adunărilor comitatense, care tocmai prin această participare masivă aveau o autoritate mai mare decât scaunele de judecată. Totuși, în acest caz nu este vorba despre o adunare provincială, pentru că documentul nu amintește de *universitas nobilium*, ci atestă că alături de jude au participat *coeterorum nobilium*²⁰, mențiune prin care sunt identificați ceilalți nobili mandatați să întreprindă cercetări. Fără îndoială că pentru soluționarea pricinii dintre cele două părți, alături de juzi au luat parte la cercetări și alți nobili, practică întâlnită și în alte comitate²¹. Prin urmare, întrunirea de la Voiteg nu poate fi catalogată nici măcar ca și scaun de judecată. Pe lângă locație observăm că nu corespunde nici ziua, deoarece documentul a fost emis joi. Drept urmare, concluzionăm că este vorba despre o cercetare la care a participat Valentin Panik și câțiva nobili, dar care, datorită inundațiilor și având consensul celor două părți, au hotărât să amâne investigațiile și, prin urmare, procesul.

După cum menționam mai sus, ziua consacrată pentru organizarea scaunelor comitatense din Timiș a fost marți²², dar sunt evidențiate și câteva abateri de la regulă. Pot fi enumerate mai multe cauze care au determinat nerespectarea acestei zile, printre care se regăsesc campaniile militare, războaiele civile sau chemarea la oaste, însă în paralel se evidențiază strictețea cu care s-a încercat respectarea acestei orânduiei.

În anul 1349 observăm că regula a fost încălcată, iar scaunul a fost întrunit sâmbătă, 22 august. Chiar dacă locația nu a mai fost menționată, aflăm că participanții au fost comitele și juzii nobililor²³. Fără îndoială, este vorba de întrunirea unui scaun de judecată, dar nerespectarea zilei consacrate poate fi motivată de faptul că, în decurs de o lună de la

acest eveniment, urma să se organizeze o adunare comitatensă²⁴.

Tot în acest an s-a organizat un scaun de judecată în data de 8 noiembrie²⁵, care în calendar corespundea zilei de duminică, iar judecătorii au fost aceleași autorități. Apreciem că adunarea comitatensă a fost motivul pentru care în a doua jumătate a acestui an ziua de marți nu a mai putut fi respectată.

Din pricina altei adunări comitatense, vicecomiții Ștefan de Diakolc și Toma împreună cu juzii l-au descărcat pe Ștefan Himfy de predarea a doi iobagi acuzați de fărădelegi într-o zi de luni din anul 1394²⁶. Cu aceeași zi a săptămânii corespunde data de 3 mai 1451, atunci când a fost judecată pricina iscată între Toma de Mondola și văduva lui Gheorghe Gyurgh²⁷. Singurul motiv pentru care pricina a fost judecată luni se datora faptului că fusese amânată deja în 30 martie și, probabil, forurile superioare doreau rezolvarea sa cât mai urgentă.

În anul 1410 două scaune au fost întrunite joi²⁸. Fără îndoială, în acest caz nu mai poate fi vorba de erori, ci despre o abatere conștientă de la regulă. Însă, anul acesta a înregistrat cele mai multe scaune de judecată, în număr de 5, situație întâlnită doar în 1418 și 1446²⁹. Dacă legăm această discordanță de numărul mare de judecăți organizate într-un singur an ajungem la o concluzie interesantă. Și anume că numărul de scaune de judecată întrunite într-un interval de 12 luni era sub cinci. Subliniem că această supoziție este susținută doar de parcimonia izvoarelor.

În fine, într-o zi de vineri a fost fixat ultimul termen de plată a datoriei lui Sandrin Chyko, în urma sentinței date în pricina sa cu Ștefan, fiul lui Pousa de Zeer³⁰. Nu cunoaștem motivele pentru care a fost aleasă data de 11 noiembrie, dar executarea sentințelor putea fi înfăptuită și în alte zile ale săptămânii.

Totuși, majoritatea scaunelor de judecată au fost organizate în ziua de marți. Din cele cca. 100 de scaune, 80 au fost organizate în această zi, însă numărul lor trebuie să fie mai mare în situația în care, în 13 cazuri, nu cunoaștem data și, implicit, ziua din săptămână în care au fost întrunite.

¹⁹ Temes, 420.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ I. Nagy, I. Nagy, D. Véghely (ed.), *A zichyi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára*, vol. XI, Budapest (1930), 86.

²² E. Csukovits, *op. cit.* *TörtSz.*, XXXIX (1997), 3–4, 384.

²³ Temes, 76.

²⁴ *Ibidem*, 77.

²⁵ *Magyar Országos Levéltár. Mohács előtti gyűjtemény*, DL 93049 (în continuare MOL, DL.)

²⁶ *Temes*, 245.

²⁷ Gy. Nagy, *A nagymihály és gróf Stáray család oklevéltára*, vol. II, Budapest (1889), 482 (în continuare *Stáray*).

²⁸ DL 92382; *Temes*, 428–429, 435–436; *ZsO* II/2, 441, nr. 8086.

²⁹ vezi Tabelul 1.

³⁰ DL 93049.

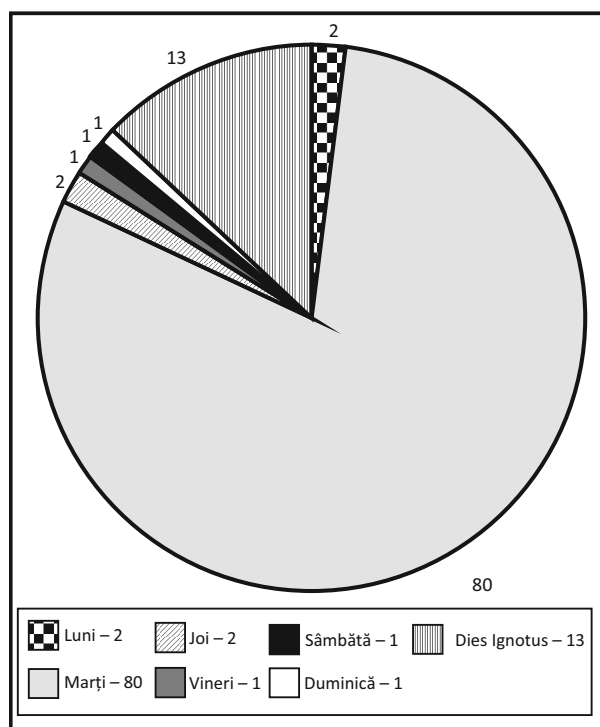

Figura 3. Întrunirea scaunelor de judecată în zilele săptămânii.

Funcționalitate și proceduri

O anumită constanță în ceea ce privește întrunirea scaunelor judecătorești din comitatul Timiș este observată începând cu a doua jumătate a deceniului patru al secolului al XIV-lea. Din această perioadă provine prima judecată cunoscută, oficiată în urma unui ordin emis de rege autorităților comitatense care aveau sarcina să amâne sentința în pricina dintre Paul Fodor de Lipa, împreună cu frații săi și Mihai, fiul fostului vicecomite de Timiș, Dominic *dictus* Saar, până la sosirea magistrului Toma³¹. După primirea ordinului, comitele Nicolae și juzii organizează judecata la 12 septembrie 1335, făcând publică porunca dinastului³². Fără îndoială nu era primul scaun de judecată organizat în acel an, ba mai mult, trebuie să fi existat o practică în acest sens de cel puțin două decenii în condițiile în care activitatea vicecomitelui Dominic Saar este atestată începând cu anul 1318³³.

Conform informațiilor documentare deținute, până la sfârșitul secolului au mai fost organizate 19 *sedes judiciaria*, dar acest număr trebuie să fie infim în comparație cu intensă activitatea socială și judiciară din această perioadă. Pentru veacul următor

mărturiile cresc substanțial, astfel sunt amintite de patru ori mai multe judecăți și cercetări efectuate de scaunul de judecată. Este evident că în secolul al XV-lea activitatea instituțiilor comitatense se intensifică, realitate evidențiată mai ales de legile emise de Sigismund de Luxemburg sau Matia Corvin, care orânduiau competențele și activitatea lor³⁴. Pe de altă parte, în interiorul comitatului se înmulțesc tranzacțiile de vânzare-cumpărare, zalogirile, înstrăinările dar și donațiile regale³⁵. Mobilitatea nobilimii se intensifică, situație ce determină conflicte, dispute, dar și activități economice.

Chiar dacă se observă o discrepanță a activității scaunelor judecătorești raportată la cele două perioade aduse în discuție, nu putem stabili dimensiunea ei, tocmai datorită hazardului prin care s-au păstrat sursele documentare. Prin urmare, încercăm să reliefăm alte aspecte ale acestei instituții și anume modul său de funcționare sau procedurile care etapizau activitatea scaunului de judecată. În acest caz se impun câteva întrebări: care era rolul unui scaun de judecată? Care erau etapele unei judecăți? Cum era hotărâtă întrunirea forului judiciar?

Desigur obiectivul principal al instituției era protejarea dreptului de proprietate al nobilimii și soluționarea conflictelor apărute în urma încălcărilor sale, însă competența sa se extindea și asupra cazurilor de omucideri sau furt. Activitatea scaunului de judecată se desfășura pe un spațiu geografic bine delimitat: comitatul. În interiorul acestui teritoriu era stabilit un centru, ales ca loc de judecată pentru toți locuitorii.

Întrunirile forului judiciar aveau loc în momentul în care era reclamată o pricină sau erau emise ordine de la instituțiile superioare în acest sens. În ceea ce privește plângerile, nu știm dacă erau înaintate în ziua de judecată a scaunului sau dacă erau înmânate vicecomișilor sau juzilor nobiliari la o dată anterioară, cert este că erau anunțate într-o ședință de judecată din sediul instituției și echivalau cu începutul pricinei.

Astfel a început procesul din anul 1387 dintre Ștefan Bánfi și nobilii de Ghertenis³⁶ sau, doi ani mai târziu, pricina dintre nobilii de Ozlar și Laurențiu de Agard³⁷. Urma apoi cercetarea plângerilor la fața locului sau, după caz, citarea părții pârâte. Atât cercetările cât și citațiile erau anunțate tot în ședințele de judecată. La 25 februarie 1421 autoritățile comitatense au susținut în ședința de

³¹ Gy. Kristó, F. Makk (ed.), *Anjou-kori oklevéltár*, vol. XIX, Budapest–Szeged (2004), 248, nr. 554 (în continuare AO).

³² *Ibidem*, 249, nr. 556.

³³ I. Nagy, Gy. Nagy (ed.), *Anjoukori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andavensis*, vol. I, Budapest (1878), 473–474 (în continuare *Anjou*).

³⁴ *Corpus Juris Hungarici, Magyar törvénytár. 1000–1526. Évi törvényczikkek*, Budapest (1899), 248–258, 352–372.

³⁵ L. Boldea, *op. cit. AnB*, S.N., XVIII (2010), 124.

³⁶ *Temes*, p.152.

³⁷ DL 42421.

judecată că au întreprins cercetări în urma plângerii lui Emeric Himfy, care o acuza pe văduva lui Benedict Himfy că și-a ridicat un stăvilă în apropierea morilor sale de pe Bârzava³⁸.

Punctul culminant era reprezentat de confruntarea părților în ziua obișnuită de judecată sau în alte situații depunerea jurământului de nevinovăție de către părți. Existau cazuri în care acuzații își recunoșteau vina, asemenea lui Sandrin Csiko de Pomaz care, printr-o scrisoare interesantă, recunoștea o datorie contractată încă de tatăl său și pe care se obliga să o plătească părții prejudiciate, și anume lui Ștefan, fiul lui Posa de Zeer³⁹. În documentul său, Sandrin Csiko menționează că pricina a început în urma plângerii lui Ștefan în fața scaunului din Timiș, după care a urmat citarea sa. Nu știm dacă asupra învinutului s-au făcut presiuni sau i s-a impus un compromis deoarece datoria nu fusese contractată de el, cert este că Sandrin acceptă să se împacă cu familia de Zeer. De asemenea, nu știm nici dacă pricina sa a ajuns în fața curiei, în situația în care Sandrin și-a redactat scrisoarea la Buda, însă actul care consfințea soluționarea cauzei urma să fie dat tot de scaunul de judecată din Timiș. Scrisoarea menționează că plata urma să fie făcută în data de 11 noiembrie, deci la o lună și două săptămâni de la înțelegerea părților. Desigur, aceasta se făcea tot în fața scaunului de judecată⁴⁰, iar celui care achita daunele i se acorda un document de descărcare, pentru a se putea apăra în cazul în care reclamantul ar fi încercat să-l atragă în altă pricină.

Un asemenea caz a fost cel al lui Ioan de Ozlar, care după ce a plătit darea sângelui în valoare de 440 florini deoarece l-a omorât pe Iacov de Szentgyörgy⁴¹, fiul acestuia din urmă l-a atras într-un alt proces pentru același motiv⁴².

Astfel, penultima etapă a judecății era reprezentată de emiterea sentinței, după care urma, așa cum am văzut mai sus, executarea ei și redactarea documentului de descărcare, însă există numeroase exemple în care autoritățile comitatense au hotărât

strămutarea judecăților în fața curiei sau a unui for superior⁴³.

Pe de altă parte, o serie întregă de informații documentare demonstrează că scaunele de judecată se întruneau mai ales în urma ordinelor venite de la autoritățile centrale. Chiar cercetarea plângerii lui Ioan de Ozlar împotriva nobililor de Szentgyörgy a avut loc în urma ordinului regelui Sigismund din 26 septembrie 1400. Același rege a ordonat, 14 ani mai târziu, cercetarea plângerii lui Ștefan Himfy împotriva nobililor de Ghertenis⁴⁴. De altfel, nu omitem nici dispoziția guvernatorului Iancu de Hunedoara din data de 6 iunie 1451, prin care ordona vicecomișilor și juzilor din Timiș să judece pricina dintre de Ioan de Fejéregyház și banul Dalmației și Croației⁴⁵.

Interesant este faptul că ordinele trimise scaunului de judecată erau expediate în paralel capitlurilor sau conventurilor. O asemenea poruncă a fost trimisă autorităților laice din Cenad, dar și capitlurilor din Arad și Cenad⁴⁶. Ordinul prevedea întreprinderea unor cercetări cu privire la maltratarea unui iobag, iar răspunsul a venit atât din partea scaunului de judecată comitatens, cât și din partea celor două capitluri⁴⁷.

Exemple similare întâlnim și în cazul comitatului Timiș unde, la 12 decembrie 1346⁴⁸, autoritățile susțineau că în urma ordinului emis de rege la 25 noiembrie au demarat cercetări cu ocazia întrunirii adunării comitatense. Scrisoarea dinastului către vicecomite și juzii nobililor nu s-a mai păstrat, dar textul a fost reconstituit pe baza ordinului expedit capitlului din Arad la aceeași dată⁴⁹.

Astfel, numeroase documente atestă practica instituțiilor centrale de a emite ordine atât instituțiilor laice, cât și celor clericale. Însă nu știm care dintre cele două organisme aveau prioritatea de a îndeplini dispoziția în situația în care nu era vorba de puneri în stăpânire, ci de cercetări la fața locului. Deocamdată nu deținem informații în acest sens, însă cercetările ulterioare vor avea menirea să soluționeze aceste aspecte.

³⁸ ZsO, VIII, 88, nr. 221

³⁹ DL 93049.

⁴⁰ *Ibidem*.

⁴¹ DL 86557.

⁴² DL 42753.

⁴³ *Temes*, 385–386; *Sztáray* II, 364.

⁴⁴ *ZsO*, IV, 597, nr. 2646.

⁴⁵ *Sztáray* II, 486.

⁴⁶ *Documente privind istoria României*, C, Transilvania, vol. V, București (1956), nr. 501–503.

⁴⁷ *Ibidem*, nr. 505–507.

⁴⁸ DL 91376.

⁴⁹ DL 91375.

Tabel 1. Scaunele de Judecată din comitatul Timiș (sec. XIV–XV).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
1	Timișoara	1321	15 decembrie	Marți	I. Petrovics, <i>op. cit.</i> AUSZ, CXVI (2002), 26; AO, VI, nr. 353.	Ș. Amânarea pricinii dintre Ladislau Himfy și Petru, fiul lui Isep.
2		1322	6 ianuarie	Marți	I. Petrovics, <i>op. cit.</i> AUSZ, CXVI (2002), 26; AO, VI, nr. 353.	Ș. Judecarea pricinii dintre Ladislau Himfy și Petru, fiul lui Isep.
3		1335	12 septembrie	Marți	AO, XIX, 249, nr. 556.	Ș. Amânarea pricinii dintre Fodor dictus Paul de Lipa (Lipova) cu frații săi, Sarhau dictus Paul de Harumaruk ⁵⁰ și Laurențiu, și Mihai, fiul lui Dominic Saar, împreună cu familiarul său, Mihai dictus Laursauz și iobagul Paul.
4			26 septembrie	Marți	AO, XIX, 249, nr. 556.	Ș. Judecarea procesului menționat mai sus.
5		1336	anterior datei de 20 februarie	Marți	AO, XX, 87, nr. 59.	Ș. Căderea lui Fabian de Fele ⁵¹ și Paul Himfy.
6			20 februarie	Marți	DL 40721 (AO, XX, 88, nr. 61).	Ș. Amânarea sentinței în pricina dintre Fabian de Fele și Paul Himfy.
7			27 februarie	Marți	DL 40721 (AO, XX, 88, nr. 61).	Ș. Judecarea pricinii dintre Fabian de Fele și Paul Himfy.
8		1337	22 aprilie	Marți	DL 51054 (Temes, 44).	Ș. Cercetări privind pricina dintre Petru de <i>Bathy</i> ⁵² cu Ioan <i>dictus</i> Tompa, familiarul lui Ștefan, jude de <i>Chama (Cioma)</i> ⁵³ , și Ștefan dictus Feir, <i>vilicus</i> .
9		1338	27 octombrie	Marți	DL 40789.	Ș. Cercetări efectuate în pricina dintre Nicolae și Andrei, servienții lui Pousa de Zeer, și Paul Himfy.
10		1343	8 iulie	Marți	DL 40.914 (Temes, 73–74; DIR, V, 150–151).	Ș. Pricina dintre Moyus, fiul lui Laurențiu de Ozlar ⁵⁴ și Nicolae <i>dictus Orrus</i> împreună cu servienții săi.

⁵⁰ Așezare dispărută, localizată în apropiere de Cornești (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s. v. Helységek: *Három-árók*.

⁵¹ Așezare dispărută pe care Milleker o localiza la sud-est de Timișoara (F. Milleker, *Délmagyarország középkori földrajza*, Temesvár (1915), 182), însă Engel Pál o situa în apropiere de Călăcea (P. Engel, *Magyar középkori adattár*, (hartă interactivă) Arcanum Digitéka, CD-ROM, Budapest (2001), în continuare *Magyar Királyság*).

⁵² Printre satele care au aparținut orașului Șarad, în anul 1479 s-au numărat: Alsobary (Bencecul de Jos) și Felsebathy (în apropiere de Bencecul de Jos). Probabil în prima parte a secolului al XIV-lea exista doar satul Bary.

⁵³ Localitate dispărută, situată la est de Sănandrei.

⁵⁴ Sat dispărut pe care Milleker îl localiza în apropiere de Urvin (F. Milleker, *op. cit.*, 220), iar Engel Pál la nord-est de Jebel (*Magyar Királyság*). De opinia acestuia din urmă este apropiată identificarea lui Csánki Dezső, care sugera că așezarea trebuie căutată la sud, sud-est de Timișoara (D. Csánki, *op. cit.*, Temesvármegye, s. v. Helységek: *Oszlár*).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
11		1346	12 decembrie	DL 91376.	<i>Viccomes et iudices nobilitum</i> .	\$. Pricina dintre Pousa de Zeer și Paul Magyar împreună cu familiarul său <i>Nicolaus dictus Ruaz</i> .
12		1349	22 august	DL 51531 (<i>Temes</i> , 76; <i>DIR</i> , V, 496).	Comitele Nicolae de Beregsău împreună cu juzii nobililor.	\$. Amendă plătită de Ioan Himfy (7 mărci), pentru despăgubirea lui Petru, Toma și Nicolae, fiii lui Cazmir de Fele.
13			8 noiembrie	DL 51541 (<i>Temes</i> , 78; <i>DIR</i> , V, 521).	Viccomitele Paul Foly ⁵⁵ împreună cu juzii nobililor.	\$. Pricina lui Ioan Himfy.
14		1350	13 ianuarie	DL 51541 (<i>Temes</i> , 77–78; <i>DIR</i> , V, 521).		\$. Ultimul termen de plată a amenzii lui Ioan Himfy.
15	Timișoara	1351	2 august	DL 41167 (<i>Temes</i> , 79).	Viccomitele Paul, fiul lui Dominic de Foly împreună cu juzii nobililor.	\$. Pricina dintre Moyus, fiul lui Laurențiu de Ozlar și <i>Hospites de Meta</i> ⁵⁶ .
16	Timișoara	1372	12 octombrie	<i>Temes</i> , 121–122; <i>DRH</i> , XIV, 183.	Viccomitele Ioan, fiul lui Petru împreună cu juzii nobililor.	\$. Plângerea magistrului Abraham Literatul, oficial de Saswar ⁵⁷ împotriva lui Paul, iobagul lui Nicolae Garai și complicitii săi.
17		1376	1 iulie	DL 42011 (<i>DRH</i> , XV, 50).	<i>Jacobus filius Nicolai viccomes et iudices nobilitum</i>	\$. Pricina dintre Benedict Himfy și Ioan, fiul lui Moyus de <i>Mayosfalva</i> ⁵⁸ .
18	Timișoara	1387	20 august	DL 52557 (<i>Temes</i> , 152; <i>ZsO</i> , I, 194).	Magistrul Dumitru, vicecomite împreună cu juzii nobililor	\$. Plângerea lui Ștefan Bánfi împotriva Ioan și Pascha de Ghereniș.
19	Timișoara	1389	11 mai	DL 42421.	Viccomitele Mihai împreună cu juzii nobililor.	\$. Plângerea lui Ioan, Paul și Laurențiu, fiii lui Mojus de Ozlar împotriva lui Laurențiu de <i>Agard</i> ⁵⁹ , Dumitru de <i>Tobal</i> ⁶⁰ , Francis de <i>Noman</i> (Nomon) ⁶¹ , Dionisie și Mihai de Pisky (Pișchia) ⁶² .
20	Timișoara	1392	17 septembrie	DL 91993 (<i>ZsO</i> , I, nr. 2622).	Viccomitele Martin de Deers ⁶³ împreună cu juzii nobililor	\$. Plângerea lui Petru, fiul lui Pousa de Zeer împotriva lui Nicolae, fiul lui Ștefan de <i>Cheuze</i> (Cebza) ⁶⁴ și a familiarilor săi.

⁵⁵ Toponim întâlnit în Pest, Heves și Hunedoara, dar în cazul de față este menționată familia nobiliară din comitatul din urmă.

⁵⁶ Sat dispărut, a cărui vatră a fost odinioară la nord-est de Jebel (F. Milleker, *op. cit.*, p. 210).

⁵⁷ Așezare dispărută, situată la câțiva km vest de Remetea Mare (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. *Városok: Sásvár*).

⁵⁸ Așezare dispărută a cărei localizare geografică este imprecisă. Potrivit lui Csánki localitatea s-ar fi numărat printre proprietățile domeniului Borzlyuk (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. *Helységek: Majsafalva*), iar Engel identifică un sat numit *Mojisa*, la vest de Nadás (*Magyar Királyság*).

⁵⁹ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Contextul prezentat de document sugerează localizarea vetrei sale în apropierea satelor Ozlar și Folea.

⁶⁰ Toponim sub care mai este cunoscută localitatea Folea.

⁶¹ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Contextul prezentat de document sugerează localizarea vetrei sale în apropierea satelor Ozlar și Folea.

⁶² Vatra satului medieval s-a aflat în marginea nord-vestică a localității actuale (*Magyar Királyság*).

⁶³ Toponimic întâlnit în comitatele Heves, Satu Mare, Abauj, Solnocul Extertor, Szabolcs, Valkó și Bács (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I–II, Hevesmegye, Abaujvármegye, Kölső-Szolnokmegye, Szatmármegye, Szabolcsmegye, Bácsvármegye, Valkóvármegye).

⁶⁴ Identificarea a fost făcută pe baza asemănarilor toponimice: Chevze, Cheuzen, Csöze/Csösze (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. *Helységek: Csöze*); *Magyar Királyság*).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
21	Timișoara	1393	22 iulie Marți	1. DL 52788 (<i>Temes</i> , 231–232). 2. DL 52789 (<i>Temes</i> , 232). 3. DL 52790	Petru de Iwand ⁶⁵ (Ivanda) vicecomite împreună cu juzii nobililor.	1. Văduva lui Ștefan Feldes de Chorna (Ciorna) și-a ales apărători. 2. Împărțire de moște între văduva lui Ștefan de Ciorna și Briciu, fiul lui Blaziu de Ciorna 3. Văduva lui Ștefan de Ciorna protestează împotriva instalării în stăpânire a lui Ștefan Parvus Bereck.
22	Timișoara	1394	19 octombrie Luni	DL 52850 (<i>Temes</i> , 245; <i>ZsO</i> , I, nr. 3671).	Magistrul Ștefan de Diakole ⁶⁶ și Toma vicecomiți, împreună cu juzii nobililor.	Ștefan Himfy i-a predat pe iobagii Vraxa și Dragul, acuzați de fătădelegi.
23		1400	9 noiembrie Marți	DL 42753	Vicecomiții Ioan de Gerebenc ⁶⁷ și Ștefan de Diakolc împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetarea plângeri lui Ioan de Ozlar împotriva nobililor de Sängeorge (răspuns la ordinal regelui din 26 septembrie 1400).
24	Timișoara		7 decembrie Marți	DL 42755 (<i>Temes</i> , 298; <i>ZsO</i> , II/1, nr. 689).	Vicecomiții Ioan de Gerebenc și Ștefan de Diakolc împreună cu juzii nobililor.	Ș. Nobilii de Ozlar, prin procuratorul Petru de <i>Chobay</i> ⁶⁸ , interzic tatălui lor, unchiului Ioan, lui Nicolae Literatul și lui Iacob de Sängeorge vînderea posesiunii lor, numită <i>Keef</i> ⁶⁹ .
25	Timișoara	1405	28 aprilie Marți	DL 53236 (<i>Temes</i> , 346).	Vicecomitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	Ș. Plătirea amenzii în valoare de 6 mărci, de către Ștefan Himfy, ca urmare a sentințelor pronunțate în pricinile sale.
26	Timișoara		23 iunie Marți	1. DL 42851 (<i>Temes</i> , 367). 2. DL 53246 (<i>ZsO</i> , I/1, nr. 4004). 3. DL 53247 (<i>Temes</i> , 354).	Vicecomitele Gheorghe Parvus împreună cu cei patru juzi ai nobililor.	1. Citarea lui Petru Parvus, oficial de Ohad (Ghilad) împotriva lui Paul, fiul lui Moyus de Ozlar. 2. Răspunsul oficialităților la întrebarea lui Ștefan Himfy, care dorea să-l elibereze pe cneazul său, Ioan de Wermes (Vermeș) acuzat de crimă, în vederea așezării acestuia pe moșia nobililor de Duboz. 3. Andrei fiul lui Moyus reclamă fuga lui Raduzlo, iobagul familiei Himfy.

⁶⁵ Toponimul mai este întâlnit în comitatele Heves și Bihor (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Hevesmegye, Biharvármegye).

⁶⁶ Așezare dispărută din comitatul Caraș, cunoscută și sub numele de Bokorand, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Potrivit unor opinii s-a aflat undeva între Ferendia și Surducul Mare (Gy. Györfly, *Az Arpád-kori Magyarorszáig történeti földrajza*, vol. III, Budapest (1987), 479).

⁶⁷ Așezare dispărută din comitatul Caraș, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Probabil s-a situat la vest de Biserica Albă, în apropiere de Vârșet (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Krassóvármegye, s.v. Helységek: Gerebencz). Notăm că există posibilitatea ca Ioan să fi făcut parte din familia Halimba care a deținut această proprietate în secolul al XIV-lea (Gy. Györfly, *op. cit.*, III, 483).

⁶⁸ Așezare dispărută a cărei locație geografică este imprecisă. După Csánki, vatra satului de odinioară s-ar fi aflat în apropierea satelor Șipet și Folea, putând fi identificată cu acesta din urmă, care mai este cunoscut și sub denumirea de Toba sau Foba (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: Csobaj).

⁶⁹ Așezare dispărută a cărei locație geografică nu a fost identificată. Unii cercetători menționează două sate omonime, dintre care unul s-ar fi aflat în apropiere de Ozlar (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: Kér; în timp ce alții localizează o așezare cu acest nume în apropiere de Remetea Mare (*Magyar Kirdlystég*).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
27	Timișoara		21 iulie Marți	DL 53251 (<i>Temes</i> , 356–357).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Cercetări efectuate în pricina văduvei lui Mihai de Duboz, care a colonizat forțat un iobag al lui Ștefan Himfy.
28		1405/ 1406	sfârșitul anului 1405 sau începutul celui următor	DL 92261 (<i>ZsO</i> , II/1, nr. 4565).		\$. Judecarea pricinii dintre Gheorghe și Ștefan, nepoții lui Pousa de Zeer, și nobilii David și Kilian, fiii lui Baath.
29	Timișoara	1406	23 martie Marți	DL 92260 (<i>ZsO</i> , II/1, nr. 4563).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Cercetarea plângerii lui Gheorghe, nepotul lui Pousa împotriva lui Mihai de Duboz, în privința colonizării unui iobag.
30	Timișoara		6 aprilie Marți	DL 92262 (<i>ZsO</i> , II/1, nr. 4611).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Achitarea lui Gaborko de Zewdy în pricina cu iobagul lui Nicolae Treutul.
31			anterior datei de 29 august		Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Pricinile lui Ștefan Himfy și nobilii de Beel.
32	Timișoara		7 septembrie Marți	DL 53351 (<i>Temes</i> , 385–386).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Strămutarea pricinii dintre Ștefan Himfy și cneazul Iacov de Szilvas ⁷⁰ , în fața curții regale.
33	Timișoara	1407	25 ianuarie Marți	DL 53369 (<i>Temes</i> , 387).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	\$. Atestarea jurământului deșus de Ștefan Himfy în pricina sa cu Mihai de <i>Fanchlaka</i> (Unip) ⁷¹ .
34	Timișoara		20 septembrie Marți	1. DL 92295 2. DL 92296 (<i>ZsO</i> , II/2, nr. 5738, 5739).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	1. Andrei de <i>Nagykerék</i> ⁷² , familiarul și <i>procurator</i> -ul fiilor lui Pousa de Zeer le interzice nobililor de Beel să utilizeze pădurile și pământurile aflate în proprietatea protectorilor săi. 2. Judecarea pricinii dintre Petru, fiul lui Pousa și nobilii de Beel.

⁷⁰ Așezare dispărută care, în anul 1448, făcea parte din domeniul Berini, însă localizarea sa este necunoscută.

⁷¹ Așezare situată la 14 km sud-est de Timișoara.

⁷² Așezare dispărută a cărei locație geografică nu a fost identificată. Probabil era situată în apropiere de Kereki sau era identică cu aceasta din urmă, a cărei locație este, de asemenea, necunoscută, cert este că, în anul 1462, s-a numărat printre posesiunile lui Hágymas de Beregsäu (MOL, DL 30319).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
35	Timișoara		18 octombrie	DL 92.297 (Zs. II/2, 5768).	Vicemitele Gheorghe Parvus împreună cu juzii nobililor.	Ș. Atestarea dreptului de strămutare a cnezilor potrivit <i>consuetudinaria lege predicti comitatus Themesiensis</i> .
36	Timișoara	1408	15 mai	1. DL 92310 2. DL 92311 (ZsO, II/2, nr. 6103, 6102).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske ⁷³ împreună cu juzii nobililor.	1. Condamnarea lui Duya și Dumitru, iobagii fiilor lui Pousa, la plata a 6 mărci și confirmarea continuării procesului. 2. Cercetări efectuate asupra prejudiciilor provocate de iobagii lui Mihai, fiul lui Paul, din districtul domeniului Zad ⁷⁴ , iobagilor din Thokafalua ⁷⁵ , sat aflat pe moșia Hodoș.
37	Timișoara		11 decembrie	DL 92327 (ZsO, II/2, nr. 6469).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetări efectuate în pricina dintre iobagii lui Petru, fiul lui Pousa de Zeer, aflați în satul <i>Lwbamer</i> ⁷⁶ și Dragumer, iobagul lui Osvat de Beel.
38		1409	anterior datei de 8 august			Ș. Pricina dintre Dumitru de Duboz și nobilii de Ghertenış.
39	Timișoara	1410	1 aprilie	DL 92362.	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Amendarea lui Andrei, fiul lui Ioan de Macedonia pentru neprezentare în pricina avută cu Petru, fiul lui Pousa de Zeer.
40	Timișoara		17 iunie	DL 85594 (Temes, 428–429).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre <i>discretus vir Ladislaus, sacerdos de Fejereghaz</i> ⁷⁷ et <i>Benedictus eiusdem contra Paulum Literatum</i> .
41	Timișoara		1 iulie	DL 55540 (Temes, 429).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Diviziune de proprietăți între fiii lui Mihai de Duboz.
42	Timișoara		18 noiembrie	DL 55558 (Temes, 435).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetări întreprinse în pricina dintre Dank, iobagul lui Dumitru de Duboz și Bagda, iobagul lui Ștefan Himfy.

⁷³ Familie originară din comitatul Tolna (P. Engel, *Magyar középkori adattár*, Arcanum Digitéka, CD-ROM Budapest (2001); în continuare *Genealógia*).

⁷⁴ Moșie și sat aflat în apropiere de Margina. Potrivit lui Csánki Derső, *villa Zaad* sau *Szád* s-a aflat în apropiere de Gladna, la est de lacul Surduc (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: *Szád*), însă Engel identifică așezarea pe vatra satului, actual Birchis (*Magyar Királyság*).

⁷⁵ Așezare dispărută care, potrivit documentului, făcea parte din domeniul Hodoș, însă, în anul 1459 era una dintre proprietățile cetății Chery. Localizarea sa este imprecisă, dar trebuie căutată între Hodoș și Chery.

⁷⁶ Așezare dispărută a cărei locație geografică nu a fost identificată.

⁷⁷ Firitiaz, localitate aflată odinioară în comitatul Arad.

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
43	Timișoara		16 decembrie	1. DL 53562 (<i>Temes</i> , 436; <i>ZsO</i> , II/2, nr. 8087). 2. DL 53563 (<i>Temes</i> , 435–436; <i>ZsO</i> , II/2, nr. 8086). 3. DL 92382	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	1. Paul, fiul lui Mayus de Ozlar își retrage toate plângerile împotriva lui Ștefan Himfy. 2. Lucas, ban de Ozkolla (Sculia), acordă lui Ștefan Himfy venitul taxei cuvenite lui, în valoare de 3 mărci. 3. Înregistrarea apărătorilor lui Benedict de Hodoș.
44	Timișoara	1411	13 ianuarie	DL 53567 (<i>Temes</i> , 439).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Plătirea amenzii de către Ștefan Himfy și vărul său, Benedict, în pricina avută cu Paul <i>dictus</i> <i>Pythyer</i> , Luca Banul, Paul fiul lui Mayus și Ioan, <i>corrigiator</i> de Timișoara.
45			după 1 iulie	DL 92392		Ș. Cercetarea plângeri lui Petru și Oswald de <i>Rethy</i> ⁷⁸ împotriva nobililor de Beel (ordinal regelui din 1 iulie 1411).
46		1412	15 noiembrie	DL 48226 (<i>ZsO</i> , III, nr. 2954).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Blacha de Berini întrerupe procesul împotriva lui Teodor de Iestni ⁷⁹ , acuzat de ucidere, după ce acesta din urmă a plătit darea sângelui.
47	Timișoara	1414	6 noiembrie	DL 53805 (<i>Temes</i> , 491–492).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetarea plângerii lui Ștefan Himfy împotriva nobililor de Gherteniș, vinovați pentru devierea albiei râului Bărzava (în urma ordinului regelui din 13 octombrie 1414).
48	Timișoara	1415	3 septembrie	DL 43301 (<i>ZsO</i> , V, nr. 1009).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Hotărârea autorităților comitatului ce prevedea ca Paul, fiul lui Maysa de Ozlar să depună jurământul în pricina avută cu Dominic, iobagul lui Nicolae Tretul, căruia nu i-a mai înapoiat 100 de florin.
49	Timișoara		17 septembrie	DL 43303 (<i>Temes</i> , 517–518).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	Ș. Depunerea jurământului de către Paul de Ozlar, conform obiceiurilor comitatului.
50	Timișoara	1416	30 iunie	1. DL 53900 (<i>Temes</i> , 522–523; <i>ZsO</i> , V, nr. 2070). 2. DL 56545 (<i>Temes</i> , 437–438; <i>ZsO</i> , V, nr. 2069).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	1. Dumitru, fiul lui Dan de Duboz le interzice verilor săi, Mihai și Dan, folosirea terenurilor și proprietăților sale. 2. Plătirea unei amenzi de către Dumitru de Duboz, ca urmare a sentinței date mai demult în pricina sa cu un iobag.

⁷⁸ Toponim întâlnit în numele unor nobilii. Sunt identificate două asemenea familii, care au purtat denumirea de Reti sau Rethy, una provenea din localitatea Beșnova (au existat două sate distincte, unul în comitatul Cenad, celălalt în Timiș), iar cealaltă din Emelke (sat dispărut, aflat odinioară la nord-est de Sănmartinu Sărbesc) (D. Csánki, *op. cit.*, I-II, Csanádmegye, Temesvármegye).

⁷⁹ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată.

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
51		1417	7 decembrie	DL 43374 (<i>Temes</i> , 539–540; <i>ZsO</i> , VI, nr. 1210).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Ștefan Himfy a fost absolvit de partea de amendă cuvenită juzilor, în urma ordinului comitetului.
52	Timișoara	1418	16 august	DL 54021 (<i>Temes</i> , 548–549).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Dumitru, fiul lui Dan de Duboz i-a plătit 163 de florini lui Ștefan Himfy.
53	Timișoara		27 septembrie	DL 92534 (<i>ZsO</i> , VI, nr. 2376).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Document de atestare a <i>procurator</i> -ilor aleși de către Gabriel, fiul lui Posa pe următorul an.
54			18 octombrie	DL 104701 (<i>ZsO</i> , VI, nr. 2435).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Sentință emisă în pricina dintre Ladislau, fiul lui Dan de Duboz și văduva lui Andrei <i>dictus</i> Turan.
55			1 noiembrie	DL 104701 (<i>ZsO</i> , VI, nr. 2435).		§. Plata amenzii lui Ladislau de Duboz, în pricina cu văduva lui Andrei Turan.
56		1418/ 1419	sfârșitul anului 1418 sau începutul celui următor	DL 54056 (<i>Temes</i> , 553; <i>ZsO</i> , VI, nr. 2510).		§. Plângerea nobililor de Remetea împotriva nobililor de Koltha ⁸⁰ , care ar fi vrut să le omoare un iobag, pe moșia Jugafalua ⁸¹ .
57	Timișoara	1421	25 februarie	DL 54154 (<i>ZsO</i> , VIII, nr. 221).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Cercetarea plângerii lui Emeric Himfy împotriva văduvei lui Benedict Himfy, care și-a construit o <i>clausura</i> în apropierea morilor sale de pe râul Bârzava.
58	Timișoara		6 mai	DL 93924 (<i>ZsO</i> , VIII, nr. 492).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Sentință pronunțată în pricina dintre Chokode, iobagul fiiilor lui Posa de Zeer și Mykula, iobagul lui Ladislau de Duboz.
59	Timișoara		20 mai	DL 54162 (<i>Temes</i> , 566).	Vicemitele Petru, fiul lui Nicolae de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Ștefan Himfy și fiul său, Emeric interzic văduvei lui Benedict Himfy și fiului ei să construiască <i>clausura</i> în apropierea morilor lor.
60	Timișoara	1425	4 decembrie	DL 54482 (<i>Temes</i> , 592).	Vicemitei Emeric de Mekkse ⁸² și Paul de Derecske împreună cu juzii nobililor.	§. Cercetări efectuate în pricina văduvei lui Benedict Himfy, care face apel la sprijinul lui Emeric Himfy.

⁸⁰ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Totuși, printre nobilii comitatului Caraș se numără familia de Koltha, dar deocamdată nu știm dacă satul era situat în Timiș sau Caraș.

⁸¹ Așezare dispărută, a cărei locație geografică este imprecisă. Csánki considera că satul s-a aflat în comitatul Caraș sau undeva printre domeniile nobililor Himfy (D. Csánki, *op. cit.*, Krassóvármegye, s.v. Helységek: *Jugafalua*).

⁸² Familie originară din comitatul Baranya (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Baranyavármegye, s.v. Helységek: *Mekkse*).

Nr.	Sedes	An	Data intrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
61	Timișoara	1426	19 februarie	Marți	DL 54490 (<i>Temes</i> , 592–593).	Ș. <i>Emericus</i> , <i>Ladislavus</i> , <i>Nicolaus</i> et <i>Frank filii Stephani de Remebe</i> și-au ales <i>procuratorii</i> care să-i reprezinte în diferite procese.
62	Timișoara	1428	26 octombrie	Marți	DL 54622 (<i>Temes</i> , 618–619).	Ș. Descărcarea lui Ștefan, fiul lui Zelma, oficial al lui Ladislav de Duboz, de plata a 3 mărci, în cincina avută cu magistrul Dumitru de Duboz.
63	Timișoara	1429	5 iulie	Marți	DL 54684 (<i>Temes</i> , 624–625).	Ș. Validarea dreptului celor doi iobagi ai lui Dumitru de Carazo ⁸⁴ , de a se strămuta de pe moșia lui Ladislav, după plătitarea <i>teragium</i> -ul.
64	Timișoara	1430	19 septembrie	Marți	DL 43852	Ș. Plângerea lui Petru, fiul lui Moyus de Ozlar împotriva lui Moyus, fiul lui Ioan de Ozlar.
65	Timișoara	1431	21 august	Marți	1. DL 43897 2. DL 54765	1. Gheorghe, fiul lui Dan de Duboz numește <i>procuratori</i> care să-l reprezinte la procese. 2. Gheorghe, fiul lui Dan de Duboz lasă toate proprietățile sale în seama lui Ladislav Himfy, până la întoarcerea sa din Italia.
66	Timișoara		16 octombrie	Marți	DL 54770	Ș. Jurământ depus de Batow, iobagul lui Emeric Himfy, menționând urmărirea unor srupi de albine până în satul Nagysad (Nagysad) ⁸⁶ .
67	Timișoara	1432	2 septembrie	Marți	DL 54800	Ș. Cercetări efectuate în legătură cu pricina dintre Nicolae, cneazul din Comiat și văduva lui Emeric.
68	Timișoara	1433	3 martie	Marți	DL 43942	Ș. Petru, fiul lui <i>Maysy</i> de Ozlar cere, fiilor lui <i>Vethes</i> să-și recupereze moșile <i>Gelmez</i> și <i>Belentp</i> ⁸⁸ , pe care el le-a luat în zalog, altfel le va zălogi altora.
69	Timișoara		15 decembrie	Marți	DL 43981	Ș. Sentință în pricina dintre Petru Maysy de Ozlar și Grigore Bobal de Voiteg.

⁸³ Nu știm dacă Toma provenea din localitate Comești sau era unul dintre membrii clanurilor Velike sau Almasi (*Genealogia*).

⁸⁴ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Porrivit lui Milleker s-ar fi aflat, în anul 1410, printre posesiunile moșiei Duboz (F. Milleker, *op. cit.*, 198).

⁸⁵ Toponim întâlnit în comitatele: Bacs, Szabolcs, Caras, Valkó, Zala, Tolna, Hunedoara și Cluj (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I–V, Szabolcsmege, Krassóvármegye, Valkóvármegye, Bácsvármegye, Zalavármegye, Tolnavármegye, Hunyadvármegye, Kolozsvármegye).

⁸⁶ Așezare dispărută, întemeiată în apropierea localității medievale Șoșdea. Nu este exclus să fie identic cu aceasta din urmă.

⁸⁷ Membru al familiei Anyos de Fajsi (*Genealogia*).

⁸⁸ Așezări dispărute a căror locație geografică nu a fost identificată. Porrivit lui Milleker la nord-vest de Mehadica se află un deal și un părau, numite Belintin (F. Milleker, *op. cit.*, 165).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
70	Timișoara	1434	16 februarie	DL 43988	Vicecomitele Mihai Anyos de Fajsi împreună cu juzii nobililor.	Ș. Scrisoare de înștiințare a faptului că Grigore Bobal de Voiteg nu a plătit lui Petru Maysy de Ozlar suma de 52 de florini, de aur, potrivit sen- tinței hotărâte.
71	Timișoara	1435	14 iunie	DL 44038	Vicecomitele Mihai Anyos de Fajsi împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetarea distrugerilor provocate de Luca, fiul lui Dan de Duboz și familiei săi asupra moșiei Ozlar, proprietatea lui Petru Maysa.
72	Timișoara		28 iunie	DL 54949 (L. Magina, <i>op. cit. Banatica</i> , 19 (2009), 37).	Vicecomitele Mihai Anyos de Fajsi împreună cu juzii nobililor.	Ș. Amânarea pe două săptămâni a strângerii lucrului cămării din Zazinfalva ⁸⁹ , proprietatea Anei, văduva lui Emeric Himfy. Cauza a fost înaintată comitelui de Timiș.
73	Timișoara	1436	17 iulie	DL 44100 (L. Magina, <i>op. cit. Banatica</i> , 19 (2009), 38).	Vicecomitele Mihai Anyos de Fajsi împreună cu juzii nobililor.	Ș. Petru <i>dictus Nyul</i> , locuitor din Cheme ⁹⁰ , oficialul banului Deseu, s-a obligat să-i elibereze pe iobagii nobilului Ladislau Hagymas de Beregsău, ținuți în lanțuri de către <i>vilicus de Veresegyszaz</i> ⁹¹ .
74	Timișoara		25 septembrie	DL 68360	Vicecomiții Mihai Anyos de Fajsi și Mihai de Ganona ⁹² împreună cu juzii nobililor.	Ș. Alegerea <i>procuratori</i> -lor lui Mihai, fiul lui Benedict de Naguth ⁹³ .
75	Timișoara	1437	23 aprilie	1. DL 55082 2. DL 55083	Vicecomiții Mihai Anyos de Fajsi și Mihai de Ganona împreună cu juzii nobililor.	1. Plângerea lui Ioan Sarzay de Nemeti ⁹⁴ împotriva lui Luca, fiul lui Dan de Duboz. 2. Văduva lui Ladislau Himfy întărește prin jurământ declarația prin care menționa că a urmărit niște răufăcători, care în perioada năvălirii turcești au luat niște stupi și i-au dus în satul <i>Vazylov</i> ⁹⁵ , proprietatea lui Iacov, fiul lui Lachoka de <i>Borzafew</i> (Bârzava), iar acesta a refuzat să-i returneze.

⁸⁹ Așezare dispărută, odinioară situată pe domeniul nobililor Himfy, undeva în apropiere de Șoșdea (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: *Zazinfalva*).

⁹⁰ Există posibilitatea ca satul să fie identic cu Cenci, fapt subliniat și de variantele toponimice (*Magyar Királyság*).

⁹¹ În comitatul Timiș acest toponim este des întâlnit. Milleker identifica între Biled și Bulgărș un loc numit Rote Flur (F. Milleker, *op. cit.*, 258), în schimb Csánki căuta vatra de odinioară a satului între Biled și Voiteg (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: *Veresegyszáz*). Potrivit lui Engel, așezarea s-a aflat la câțiva km vest de Gad, acolo unde hărțile din secolul al XIX-lea identificau satul Crvenaka, dar amintește și o pustă omonimă aflată la vest de Kikinda (*Magyar Királyság*).

⁹² Localitate situată în comitatul Veszprém (D. Csánki, *op. cit.*, vol. III, Veszprémmegye, s.v. Helységek: *Ganna*).

⁹³ Așezare dispărută a cărui vatră s-a afla la 5 km est de Jimbolia.

⁹⁴ În apropiere de Timișoara au existat două așezări care au purtat acest nume, însă opinia majorității inclină balanța în favoarea satului situat, odinioară la vest de Beregsău Mare (F. Milleker, *op. cit.*, 215; D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s.v. Helységek: *Nemeti*), pe vatra așezării actuale, Beregsău Mic (*Magyar Királyság*).

⁹⁵ În anul 1467, printr-o proprietățile situate în districtul Beel se număra și Wayslovfalua, însă în comitatul Caraș, la 4 km nord est de Bocea, este identificat satul Vasziló (*Magyar Királyság*).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
76	Timișoara	1439	22 septembrie	1. DL 68369 2. DL 44266	Vicecomiții Ioan, fiul lui Endre de Popdi (Bobda), Ioan Budai de Ruda (Rudna) și Blasiu Garazda de Istvandi (Ivanda) împreună cu juzii nobililor.	1. Laurențiu <i>Faber</i> , iobag al regelui din <i>Thofew (Tóffy)</i> ⁹⁶ nu s-a prezentat în pricina avută cu Tompa, iobagul lui Iacov de <i>Matthyasz</i> ⁹⁷ . 2. În fața trimișilor autorităților comitatense, Martin Kantor promite că va plăti suma de 24 florini, ce reprezintă valoarea vinului.
77	Timișoara	1443	14 mai	DL 55259	Vicecomiții Nicolae, fiul lui <i>Vajuod de Gyarmath</i> (Giarmata), Nicolae de Bizere și Petru de Hangon ⁹⁸ ac <i>Johanes de Zob</i> ⁹⁹ et <i>Judices Nobilium</i> .	Ș. Condamnarea lui Toma Procas de Chechtelek ¹⁰⁰ , pentru neprezentare în pricina avută cu soția lui Ioan Zalay.
78	Timișoara		5 noiembrie	DL 44355	Vicecomiții Ioan literatul de Fejéregyház, Nicolae de Bizere, Petru de Hangon și Petru de Szob, împreună cu juzii nobililor.	Ș. În urma ordinului castelanului de Chery s-au efectuat cercetări prin care s-a stabilit că, în urma actelor de vandalism ale gornicilor din sud, unui iobag de-al lui Ioan de Kórógy ¹⁰¹ i-a dispărut calul.
79	Timișoara		3 decembrie	DL 55266	Vicecomiții Ioan literatul de Fejéregyház, Nicolae de Bizere, Petru de Hangon și Petru de Szob, împreună cu juzii nobililor.	Ș. Nicolae, fiul lui Nexe de Beel jură împreună cu alți nobili că Nicolae Sos, iobagul lui Toma, fiul lui Osvat de Beel, a luat urmele a 60 de porci, care duceau până la satele <i>Prezlop (Prislop)</i> și <i>Cycas</i> ¹⁰² , proprietățile văduvei lui Nicolae Himfy.
80	Timișoara	1445	26 ianuarie	DL 85793 (<i>Stáray</i> , II, 364).	Vicecomiții Ioan literatul de Fejéregyház, Nicolae de Bizere și Gheorghe Csapo împreună cu juzii nobililor.	Ș. Strămutarea pricinei dintre Catherina, soția lui Toma de Holod (Jabăr) ¹⁰³ cu Ana, soția lui Petru Pestesy ¹⁰⁴ și fiii lui Ștefan de Endred (Făget) ¹⁰⁵ , în fața curiei regale.

⁹⁶ Așezare dispărută, odinioară situată la 8 km nord-est de Jimbolia (*Magyar Királyság*).

⁹⁷ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Nu excludem posibilitatea ca localitatea să fie identică cu Tornafalva din comitatul Caraș, *alio nomine Matthyas* (MOL, DL 27696).

⁹⁸ Membru al familiei Hangonyfői (*Genealogia*).

⁹⁹ Toponim întâlnit în comitatele Somogy și Nograd, de unde se pare că provenea și familia lui Petru (D. Csánki, *op. cit.*, I–II, Nógrádmegye, Somogyvármegye).

¹⁰⁰ Așezare dispărută a cărei locație geografică este imprecisă. Unele opinii sugerează ca s-a aflat undeva în apropierea Bărzavei, în zona domeniilor familiei Himfy (F. Milleker, *op. cit.*, 172–173; D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Krassóvármegye, s. v. Helységek: *Csétetlek*), dar nu este clar din ce comitat făcea parte: Timiș sau Caraș.

¹⁰¹ Ban de Macva între anii 1447–1456 (P. Engel, *Magyarország világi Archontológiája 1301–1457*, vol. I, Budapest (1996), CD-ROM).

¹⁰² Așezări dispărute a căror locație geografică nu a fost identificată, cert este că, în anul 1443 făceau parte dintre proprietățile familiei Himfy. Contextul redat de document sugerează că aceste sate erau situate la nord-est de Lugoj.

¹⁰³ Vatra satului medieval corespunde cu cea a actualului Jabăr (*Magyar Királyság*), însă nu știm în ce măsură a existat o continuitate de locuire, în situația în care continuitatea toponimică lipsește.

¹⁰⁴ Așezare dispărută, a cărei locație geografică nu a fost identificată. Contextul în care este menționată sugerează că s-a aflat, undeva în apropierea de Jabăr sau Lugoj. Pe de altă parte, în comitatele Arad și Hunedoara au existat sate omonime (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Aradmegye, vol. V, Hunyadvármegye).

¹⁰⁵ Asemeni satului Holod, nu știm dacă a existat continuitate de locuire între așezarea medievală Endred și actualul oraș Făget.

Nr.	Sedes	An	Data intrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
81	Timișoara	1446	22 martie	DL 44413 Marți	Vicecomiții Ioan literatul de Fejéregyház și Oswald Szilagy de Horogzeg ¹⁰⁶ împreună cu juzii nobililor.	Ș. Ioan Filip Korógy a plătit amenda de 3 mărci, în urma sentinței date în pricina sa cu Ioan de Uyfalu ¹⁰⁷ .
82				DL 93049		Ș. Reclamarea lui Sandrin Chyko de Pomaz ¹⁰⁸ în sedes <i>Themesiensis</i> de către Ștefan, fiul lui Posa de Zeer pentru o datorie contractată, încă de tatăl său.
83	Timișoara		23 august	DL 85811 (<i>Stáray</i> , II, 381).		Ș. Plângerea vicecastelanilor, Nicolae Hadzaky și Nicolae, fiul lui Lorand împotriva văduvei lui Oswald de Beel și a doi iobagi ai acesteia, acuzați de furt.
84			6 septembrie	DL 85811 (<i>Stáray</i> , II, 381).	Vicecomiții Ioan literatul de Fejéregyház și Oswald Szilagy de Horogzeg împreună cu juzii nobililor.	Ș. Strămutarea judecății celor doi iobagi ai văduvei lui Oswald de Beel, în fața curiei.
85			11 noiembrie	DL 93049		Ș. Plata datoriei lui Sandrin Chyko de Pomaz către Ștefan, fiul lui Posa de Zeer, altfel va fi condamnat la plata unei amenzi de 50 de florini de aur.
86	Timișoara	1449	18 martie	DF 285548	Vicecomiții Ladislau de Pocsay ¹⁰⁹ și Emeric Therek de Zeneu ¹¹⁰ , împreună cu juzii nobililor	Ș. Pricina dintre Benedict și Blaziu, fiii lui Toma de Rabe ¹¹¹ , și Ioan, Antoniu și Toma de Rabe.
87	Timișoara	1451	30 martie	1. DL 85877 (<i>Stáray</i> , II, 482). 2. DL 85878	Vicecomiții Ladislau de Pocsay și Ioan, fiul lui Voievod de Giarmata, împreună cu juzii nobililor.	1. Amânarea judecării pricinii dintre Toma, fiul lui Laurențiu de Mondola ¹¹² și văduva lui Gheorghe Gyurgh împreună cu fii săi. 2. Pricina dintre Petru, <i>banul Dalmației și Croației</i> și Ioan literatul de Fejéregyház (Firiteaz).
88			3 mai	DL 85877 (<i>Stáray</i> , II, 482).		Ș. Judecarea pricinii dintre Toma, fiul lui Laurențiu de Mondola și văduva lui Gheorghe Gyurgh.

¹⁰⁶ Actuala denumire a localității este Banatsko Veliko Selo. Odinioară făcea parte din comitatul Timiș (*Magyar Kínályság*).

¹⁰⁷ Este un toponim răspândit în comitatul Timiș. Cel mai timpuriu sat care a purtat acest nume se afla în vestul comitatului, în apropiere de Peterd (Radojevo) și Csatad (Lenaheim) (*Magyar Kínályság*). O altă așezare omonimă s-a aflat în districtul Beel, în anul 1467. Cățiva ani mai târziu un alt *Wýfalu* se număra printre proprietățile domeniului Hodoș, iar un ultim sat cu acest nume făcea parte dintre proprietățile nobililor de Ozlar (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s. v. Helységek: *Ujfalú*).

¹⁰⁸ Toponim întâlnit în comitatul Pilis.

¹⁰⁹ Toponim întâlnit în comitatele Szabolcs și Tárna (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Szabolcsmege, vol. V, Küklővármegye).

¹¹⁰ Așezare dispărută a cărei locație geografică nu a fost identificată.

¹¹¹ Așezare dispărută, situată odinioară la câțiva km sud-est de Jimbolia.

¹¹² Așezare dispărută, aflat odinioară în vecinătatea localității Zsadány (Cornești).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
89	Timișoara	1453	19 iunie	DL 55541	Vicemiiții Ladislau de Pocsay și Ioan, fiul lui Voievod de Giarmata, împreună cu juzii nobililor.	Ș. Ioan de Kórógy îi absolvă pe Ioan Zalay de <i>Egerszeg</i> (Ersig) și familiarul său, Gall, de plata despăgubirii lui Osvat Szilagy de Horogszeg ¹¹³ .
90	Timișoara	1455	29 iulie	1. DL 85911 (<i>Száray</i> , II, 531). 2. DL 85912	Vicemiiții Ladislau și Anton Pocsay, împreună cu juzii nobililor.	1. Valentin și Ioan literatul de Fejéregyház (Firiteaz) interzic lui Benedict de Baython (<i>Boythor/Baythor</i>) ¹¹⁴ ocuparea și utilizarea moșiei Kegyos (Kigyos) ¹¹⁵ . 2. Valentin și Ioan literatul de Fejéregyház (Firiteaz) interzic <i>universos et quoslibet homines</i> utilizarea proprietăților lor.
91	Timișoara	1458	24 octombrie	DL 15287	Vicemiiții Valentin Literatul și Andrei de Szentlőrincz ¹¹⁶ împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre Anton Zakalus și Emeric Dóczy.
92		1459	17 aprilie	DF 266486	Vicemiiții Ioan de <i>Babocha</i> ¹¹⁷ și Andrei <i>Wánya</i> ¹¹⁸ , împreună cu juzii nobililor.	Ș. Petru Pan de Thofew (Tófó) împreună cu Blaziu, fiul lui Paul <i>Zicoby</i> de Thofew interzic <i>universos et quoslibet homines Erdeus</i> ¹¹⁹ <i>Pabpd</i> (Bobda) <i>Kenche</i> (Checea/Köcse), et <i>Petherd</i> să utilizeze proprietățile lor: Thofew (Tófó), Petherd (Peterd/Radojevo) și Chatad (Lenauheim).
93	Timișoara	1467	23 iunie	DL 16552	Vicemiiții Nicolae Aranyagy ¹²⁰ și Iacov <i>Kenches</i> ¹²¹ , împreună cu juzii nobililor	Ș. Realizarea cercetării în pricina dintre Petru Pan de Thofew (Tófó) și Petew împreună cu Ladislau de Bayton.
94		1481	anterior datei 1 mai 1481	DL 18477		

¹¹³ Așezare dispărută a cărei vatră s-a aflat în apropierea localităților Comloș.

¹¹⁴ Așezare dispărută a cărei localitate geografică este imprecisă. Porrivit lui Csánki Dezső, satul s-a aflat la nord-est de Timișoara, în apropiere orașului Borzlyuk, dar nu excludea existența a două așezări omonime (Felsew Balhin/Bazython) (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Temesvármegye, s. v. Helységei: *Bajton(y)*).

¹¹⁵ Localitate dispărută a cărei vatră s-a aflat în apropiere de Folea.

¹¹⁶ Toponim întâlnit în comitatele Zala, Fejér, Baranya, Valkó și Bodrog (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II–III, Bodrogvármegye, Valkóvármegye, Baranyavármegye, Fejérvármegye).

¹¹⁷ Toponim întâlnit în comitatul Somogy, Baranya și Solnocul Mijlociu (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I–II, Közép-Szolnokmegye, Somogyvármegye, Baranyavármegye).

¹¹⁸ Toponim întâlnit în comitatele Pest și Heves (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Pestmegye, Hevesmegye).

¹¹⁹ Așezare dispărută, localizată la sud de Cărpiniș (*Magyar Királyság*).

¹²⁰ Toponim întâlnit în comitatul Zaránd (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Zarándmegye, s. v. Helységei: *Aranyág*).

¹²¹ Toponim întâlnit în comitatele Zemplén și Turda (D. Csánki, *op. cit.*, vol. I, Zemplénmegye, vol. V, Tordavármegye).

Nr.	Sedes	An	Data întrunirilor	Referințe	Autoritățile prezente	Pricini și cauze judecate
95	Timișoara		1 mai	DL 18477	Vicemii Valentin Horvath și Ștefan Magnus împreună cu juzii nobililor.	Ș. Cercetarea plângerii înaintate de nobilii Emeric Dóczy și Ștefan de Chombol (Jimbolia) împotriva lui Ioan Magnus.
96		1482		DL 18743	Vicemii Gheorghe Essegary ¹²² și Ștefan Magnus împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre Ștefan Rabe împreună cu Emeric Dóczy și Ștefan <i>laxith</i> de Nädlaç.
97		1483		DL 18910	Vicemii Gheorghe Essegary și Ștefan Magnus împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre Ștefan Lakath împreună cu familia lui Ștefan Rabe.
98	Timișoara	1487	20 februarie	DL 97461	Vicemii Gheorghe Essegary împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre Petru Dóczy și Paul Capitan.
99	Timișoara	1496	4 octombrie	DL 86024	Vicemii Nicolae Hagymas de Bereșau și Benedict Caza de Kenez (Sarchinez) împreună cu juzii nobililor.	Ș. Pricina dintre Nicolae Fügedi de Kend ¹²³ împreună cu Mihai Corlath ¹²⁴ și Francisc Harasty.
				Scaune de judecată a căror datare este aproximativă		
100	Timișoara	1401–1405		<i>Temes</i> , 303 (<i>ZsO</i> , II/1, nr. 1378).		Ș. Pricina orașenilor din Timișoara.
101		1415–1440	după 15 iunie	DL 68596		Ș. Alegerea <i>procuratori</i> -lor lui Ioan de Chombol (Jimbolia).
102	Timișoara	1408–1419		DL 93923	Magistrul Petru, fiul lui Nicolae de Derechke <i>vicecomes et Judices nobilium</i> .	Ș. Alegerea <i>procuratori</i> -lor lui Petru, fiul lui Posa de Zeet.

¹²² Localitate aflată în comitatul Veszprém (D. Csánki, *op. cit.*, vol. III, Veszprémvármegye, s.v. Helységek: *Essegvár*).

¹²³ Toponim întâlnit în comitatul Bács (D. Csánki, *op. cit.*, vol. II, Bácsvármegye, s. v. Helységek: *Kend*).

¹²⁴ Probabil unul dintre membrii familiei Corlat de Reçaș.

